

Diadem des Fürsten erhobenen Abgabe, eines solchen Tributs (im Lande der östlichen Völker) Schol. zu P. 6, 2, 65. 3, 10.

मुकुटेश्वर 1) म. (मुकुट + ई०) N. pr. eines Fürsten HALL 28. — 2) f. ई (मुकुट + ई०) N. der Dākshajāni in Mākoṣa (Mukuṣa) Verz. d. Oxf. H. 39, b, 6.

मुकुटेश्वरीतीर्थ (मु० + तीर्थ) n. N. pr. eines Tirtha Verz. d. Oxf. H. 66, b, 15.

मुकुट m. pl. N. pr. einer Völkerschaft MBH. 2, 590. मुकुट ed. Bomb.

मुकुटटी f. eine Art Waffe H. c. 149. Vielleicht fehlerhaft für मुकुटटी.

मुकुट s. मुकुट 6.

मुकुन्द mit कृत u. s. w. componirt gaṇa श्रेण्यादि zu P. 2, 1, 59. m.

1) Bein. Vishṇu's H. 215. an. 3, 338. MED. d. 38. HALĀJ. 1, 21. Verz. d. Oxf. H. 183, b, 37. MBH. 13, 7004. BHĀG. P. 1, 5, 19. 4, 9, 36. 8, 8, 23. 9, 4, 19. 25. PAÑĀR. 1, 3, 64. 3, 2, 6. 4, 3, 35. Verz. d. B. H. No. 880 (Verz. d. Oxf. H. 334, a, 11). VOP. 24, 5. 26, 130. auf Īva übertragen Īva. — 2) Bez. eines best. Schatzes TRIK. 1, 1, 79. H. 193. H. an. MED. Verz. d. Oxf. H. 184, a, 41. MĀRK. P. 68, 5. 24. — 3) ein best. Edelstein MED. — 4) Quecksilber H. an. — 5) das Harz der Boswellia thurifera Roxb. AK. 2, 4, 4, 9. MED. — 6) eine Art Trommel oder Pauke VJUTP. 120. — 7) N. pr. verschiedener Gelehrten, = गोविन्द Verz. d. B. H. 14. वारक्तान्तिकमुकुन्द No. 880 (Verz. d. Oxf. H. 334, a, 3). °पाण्डित 666 (Verz. d. Oxf. H. 244, b, No. 608). HALL 26. 47. 53. — 8) N. pr. eines Berges VP. 169. — Vgl. मैकुन्द.

मुकुन्दक m. 1) eine zu den Kudhānja gerechnete Körnerfrucht BHĀVAPR. im ĀKDR. SUÇA. 1, 73, 4. 195, 15. 197, 1. 10. — 2) = मुकुन्दक Zwiebel BHAR. zu AK. 2, 4, 5, 13. ĀKDR.

मुकुन्ददेव (मु० + देव) m. N. pr. verschiedener Fürsten von Orissa Verz. d. Oxf. H. 181, b, 10. = वीर° 6.

मुकुन्दप्रिय (मु० + प्रिय) m. N. pr. eines Lehrers Verz. d. B. H. 145, N. 2 (Verz. d. Oxf. H. 72, a, 44).

मुकुन्दभट्ट (मु० + भट्ट) m. N. pr. eines Mannes Verz. d. Tüb. H. 13. °गाडगिल HALL 69. 70. 76.

मुकुन्दमाला (मु० + मा०) f. Titel eines an Mukunda (Vishṇu) gerichteten Gebetes in 22 Versen HAER. Anth. 515. fgg.

मुकुन्दमिश्र (मु० + मिश्र) m. N. pr. eines Brahmanen Verz. d. Oxf. H. 148, b, 19.

मुकुन्दमुनि oder मुकुन्दराज (मु० + मु०, राज) m. N. pr. eines Mannes HALL 100. 111. Verz. d. B. H. No. 1363.

मुकुन्दराम (मु० + राम) m. N. pr. eines Mannes HALL in der Einl. zu VĀSAVA. 44.

मुकुन्द m. = मुकुन्द das Harz der Boswellia thurifera Roxb. MATHURĀN. zu AK. 2, 4, 4, 9. ĀKDR.

मुकुम् s. u. मुकु.

मुकुर् m. = मकुर UGÉVAL. zu UṆĀDIS. 1, 41. 1) Spiegel AK. 2, 6, 2, 41. H. 684, Sch. an. 3, 596. MED. r. 204. HĀR. 222. HALĀJ. 2, 400. Spr. 4021. ĀC. 9, 73. NAIŠH. 22, 43. Vgl. कर्पा०, मति०. — 2) das Stäbchen —, die Schiene des Töpfers. — 3) Mimusus Elengi H. an. (lies वकुल st. चकुल) und MED. Jasminum Zambac VIÇVA im ĀKDR. = कुलवृत्त (wohl nur fehlerhaft für वकुल०) ÇĀBDAR. ebend. — 4) = मुकुल Knospe H. an.

gaṇa तारकादि zu P. 5, 2, 36. गाण्डस्थली° PAÑĀR. 3, 5, 9.

मुकुरिते adj. wohl = मुकुलित gaṇa तारकादि zu P. 5, 2, 36.

मुकुल m. n. gaṇa अर्धचादि zu P. 2, 4, 31. TRIK. 3, 5, 15. 1) m. n. Knospe AK. 2, 4, 4, 16. H. 4126. HALĀJ. 2, 31. gaṇa तारकादि zu P. 5, 2, 36. SUÇA. 1, 44, 14. 134, 1. RAĞH. 9, 27. 15, 99. MEĞH. 74. MĀLAY. 52. 80. Spr. 148. 1741. 2517. BHĀG. P. 5, 2, 5. अविर्भूतप्रथममुकुलाः (adj. f.) कदलीः MEĞH. 21. Uneig.: दत्त° ÇĀK. 176. UTTARĀMĀK. 10, 7. दास्त eine aus den zusammengelegten Händen gebildete Knospe NALOD. 1, 38. m. eine aus einer Hand durch Zusammenbringen der Finger gebildete Knospe Verz. d. Oxf. H. 86, a, 30. 202, a, 4. — 2) n. ein best. Metrum, 4 Mal — — — — Ind. St. 8, 366. — 3) m. n. Leib, Körper. — 4) m. n. Seele DHAN. im ĀKDR. — 5) m. N. pr. eines Mannes RĀĒA-TAR. 6, 253. eines Fürsten 1, 288. — Vgl. प्रतिमुकुलम्, मुकुल.

मुकुलम् (von मुकुल), °पति schliessen: दशो मुकुलयन्वातः Spr. 738. — Vgl. मुकुलित.

मुकुलाय (मुकुल + अय) n. Bez. eines best. chirurgischen Instruments mit einer knospenähnlichen Spitze SUÇA. 1, 25, 2.

मुकुलिते (von मुकुल) adj. gaṇa तारकादि zu P. 5, 2, 36. 1) mit Knospen versehen R. 5, 9, 8. Spr. 185. ĀC. 1, 33. — 2) knospenartig geschlossen: मुकुलिताञ्जलिपुटी DAÇAK. 29, 14. दरमुकुलितनयनसरोज ĀC. 2, 17. मुकुलिताङ्गी KUMĀRAS. 3, 76. VIKR. 47, 19. MĀLAY. 33. VARĀH. BRH. S. 3, 14. 94, 12. SĀH. D. 63, 13. बाल लीलामुकुलितममी सुन्दरा दृष्टिपाताः किं क्षिप्यते Spr. 1966. इति प्रायो भावाः स्फुरद्वधिमुद्गमुकुलिताः verschlossen 461.

मुकुलिन् (wie eben) adj. mit Knospen versehen MĀLATIM. 51, 3.

मुकुलीकर (मुकुल + 1. कर) knospenartig schliessen: अयदस्ते मुकुलीकताङ्गुली KUMĀRAS. 5, 63. मुकुलीकृतदस्ताब्जा LA. (II) 86, 10. °कृतेरीतयोः Spr. 236.

मुकुलीभाव (von मुकुल + 1. भू) m. das Sichschliessen, das Geschlossensein (von Blüten); zur Erkl. von अविकाशभाव MALLIN. zu KUMĀRAS. 3, 29.

मुकुष्ठ 1) adj. = मन्थर H. an. 3, 176. — 2) m. eine Bohnenart H. an. VJUTP. 133. — Vgl. मकुष्ठ.

मुकुष्ठक m. = मुकुष्ठ 2. RĀMĀÇR. zu AK. 2, 9, 17. WILSON.

मुकुलक m. = मकुलक RĀMĀÇR. zu AK. 2, 4, 5, 9. ĀKDR.

मुक्त (partic. von 1. मुच् 1) adj. s. u. मुच्. — 2) m. N. pr. a) eines der sieben Weisen unter Manu Bhautja MĀRK. P. 100, 31. — b) eines Kochs RĀĒA-TAR. 7, 1635. 1650. 1652. 1654. 1674. 1718. fg. — 3) f. झा a) Perle (die von der Perlenmuschel Abgelöste, Befreite) AK. 2, 9, 93. H. 1068. an. 2, 187. HALĀJ. 3, 42. मण्णमुक्ताप्रवालानाम् M. 9, 329. 11, 167. 12, 61. MBH. 8, 4918. fg. SUÇA. 1, 5, 2. 228, 5. RAĞH. 4, 50. 16, 69. MEĞH. 105. Spr. 3350. 4923. VARĀH. BRH. S. 53, 101. 80, 5. 81, 13. fgg. 104, 61. BRH. 2, 2. KATHĀS. 21, 98. PAÑĀR. 1, 1, 73. °भरणव्रत Verz. d. Oxf. H. 284, b. 47. °मुद्दि AK. 3, 4, 25, 168. Vgl. मण्णि०, शङ्कु० und भौक्तिक. — b) Hure H. an. — c) eine best. Pflanze, = रात्रा RATNAM. im ĀKDR.

मुक्तक (von मुक्त) 1) adj. abgelöst, für sich bestehend, selbständig: मुक्तकः श्लोक एवैकश्रमत्कारत्तमः सताम् ĀGNEJA-P. beim Schol. zu KĀVĀD. 1, 13. — 2) n. a) Wurffgeschoss ÇĀBDĀRTHAK. bei WILSON. — b) ein abge-